



ความพึงพอใจของนักเรียนตาบอดในประเทศไทยต่อหนังสือเสียง
หนังสือภาพนูน และหนังสืออักษรเบรลล์

นล นาคนาคา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2555



ความพึงพอใจของนักเรียนตาบอดในประเทศไทยต่อหนังสือเสียง
หนังสือภาพนูน และหนังสืออักษรเบรลล์



นล นาคนาคา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2555

ความพึงพอใจของนักเรียนตาบอดในประเทศไทยต่อหนังสือเสียง
หนังสือภาพนูน และหนังสืออักษรเบรลล์

นล นาคานาคา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ


.....ประธานกรรมการ

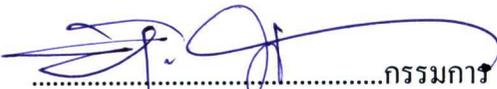

.....

รองศาสตราจารย์ธีรภัทร วรรณถนอม

รองศาสตราจารย์ภูพาชีพ ขอดมิ่ง


.....กรรมการ

รองศาสตราจารย์ภูพาชีพ ขอดมิ่ง


.....กรรมการ

อาจารย์ศิริพร วงศ์จุใจไพโรจน์

24 พฤษภาคม 2555

©ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รศ. ภูพายุ์ พอดมิ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือตลอดจนเอาใจใส่ดูแลและสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการทำการค้นคว้าแบบอิสระอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้อุทิศเวลาและร่วมกันประสิทธิประสาทวิชาความรู้ตลอดจนข้อคิดต่าง ๆ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และเป็นแนวทางในการจัดทำการค้นคว้าแบบอิสระจนประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาช่วยตรวจสอบและปรับปรุงแบบสอบถาม รวมทั้งคณะครู ผู้บริหาร และนักเรียนตาบอด โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา - มารดา ที่เป็นกำลังใจและแรงผลักดันอันยิ่งใหญ่ ตลอดจนให้การสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้วิจัย และขอบคุณมิตรสหายร่วมการศึกษา อีกทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ อันพึงมีจากการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่สังคมและประเทศชาติ การศึกษาของนักเรียนตาบอด บิดา-มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

นล นาคินาคา

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ความพึงพอใจของนักเรียนตาบอดในประเทศ
ไทยต่อหนังสือเสียง หนังสือภาพนูนและ
หนังสืออักษรเบรลล์

ผู้เขียน

นายนล นาคนาคา

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(การสื่อสารศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ. ภูพ่ายัพ ขอดมิ่ง

บทคัดย่อ

250734

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ของนักเรียนตาบอดต่อสื่อการเรียนการสอนของ โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชินูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเปรียบเทียบ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อหนังสือเสียง หนังสือภาพนูน และหนังสืออักษรเบรลล์ ตามระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนตาบอดจำนวน 12 คน ครูและผู้บริหารโรงเรียนตาบอดภาคเหนือจำนวน 7 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ และเป็นการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การหาค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนตาบอดมีการใช้ประโยชน์จากหนังสือเสียงและหนังสือภาพนูนเหมือนกันคือ ทางด้านความบันเทิงมากที่สุดและด้านการสร้างเอกลักษณ์ให้แก่บุคคลน้อยที่สุด ส่วนหนังสืออักษรเบรลล์มีการใช้ประโยชน์ทางการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากที่สุด และทางด้านความบันเทิงน้อยที่สุดและผลการวิจัยยังพบว่า นักเรียนตาบอดมีความพึงพอใจต่อหนังสือเสียงในระดับมาก หนังสืออักษรเบรลล์ในระดับปานกลาง และหนังสือภาพนูนในระดับปานกลาง

Independent Study Title	Gratifications of Blind Students in Thailand towards Audio Book, Embossed Texts and Braille
Author	Mr. Non Naknaka
Degree	Master of Arts (Communication Studies)
Independent Study Advisor	Assoc. Prof. Phupayap Yodming

Abstract

250734

The research project examined the usages and the gratifications of the blind students in Chiang Mai School for the Blind under Royal Patronage in order to compare the usages and the gratifications of the students using Audio Book, Embossed Texts and Braille by levels of education. The sample groups of this research were 12 blind and students, 7 teachers and school directors, obtained by Nonprobability sampling and Purposive sampling. The research instruments were questionnaire and interview. The data was analyzed using mean, frequency and standard deviation.

The result of the research revealed that the blind students used both Audio book and Embossed Texts for the entertainment the most while the identification of the individual was the least usage. Braille was mostly used for social integration and social interaction, while the entertainment was the least function for Braille. The research also revealed that the students were highly gratified with Audio book whereas the Embossed Texts and Braille are moderate gratifying.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหานำวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.5 นิยามศัพท์	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.7 สมมติฐานการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล	7
2.2 แนวคิดเรื่องการรับสัมผัสและการรับรู้	9
2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้และการทำความเข้าใจระหว่างบุคคล	16
2.4 การเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น	19
2.5 ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อ	21
2.6 ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ	23
2.7 ลักษณะทางจิตวิทยาและพฤติกรรมของเด็กตาบอด	25
2.8 ทฤษฎีการเล่น	29
2.9 ความต้องการทางการศึกษาและการฝึกอาชีพของนักเรียนตาบอด	32
2.10 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กตาบอด	33
2.11 จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนตาบอด	36

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.12 หลักการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนตาบอด	38
2.13 การผลิตและเผยแพร่สื่อสำหรับคนตาบอด	42
2.14 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	49
3.1 ขอบเขตของการศึกษา	49
3.2 ขอบเขตประชากร	49
3.3 กลุ่มตัวอย่าง	49
3.4 วิธีการสุ่มตัวอย่าง	50
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	50
3.6 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
3.8 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
3.9 การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล	54
บทที่ 4 ผลการศึกษา	56
4.1 ผลการสำรวจสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ	56
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ สถานภาพการศึกษา ปัญหาและ ความต้องการทางด้านสื่อการเรียนการสอนของ ครูและผู้บริหาร โรงเรียนสอนคน ตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่	60
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านประชากรศาสตร์ ด้านการศึกษาและเปรียบเทียบ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อสื่อการเรียนการสอนประเภท หนังสือ เสียง หนังสือภาพนูน และหนังสืออักษรเบรลล์ ของนักเรียนตาบอดในโรงเรียน สอนคนตาบอดภาคเหนือ ตามระดับการศึกษา	69
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	81
5.1 สรุปผลการศึกษา	81
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	82

สารบัญ(ต่อ)

5.3 ข้อเสนอแนะ	91	
บรรณานุกรม	93	
ภาคผนวก	96	
ภาคผนวก ก	บทสัมภาษณ์ครูผู้สอน	97
ภาคผนวก ข	รูปภาพ	100
ภาคผนวก ค	แบบสอบถามครูและผู้บริหาร	110
ภาคผนวก ง	แบบสอบถามนักเรียนตาบอด	114
ประวัติผู้เขียน	125	

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงคะแนนการตอบสนองความต้องการของข้อคำถามด้านความพึงพอใจ ของนักเรียนตบอดต่อสื่อหนังสือเสียง หนังสือภาพนูน และหนังสืออักษร เบรลล์	52
2	แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยของคะแนน	55
3	แสดงจำนวนของสื่อการเรียนการสอนแยกตามประเภท ที่มาหรือผู้ผลิต	57
4	แสดงจำนวนของวุฒิการศึกษาของครูและผู้บริหาร โรงเรียนตบอดภาคเหนือ	60
5	แสดงจำนวนของความคิดเห็นเรื่องการสนับสนุนงานด้านวิชาการของผู้บริหาร	61
6	แสดงจำนวนของปัญหาและอุปสรรคด้านงานบริหารงานวิชาการสำหรับการ เรียนการสอนนักเรียนตบอด	62
7	แสดงจำนวนของความเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนตา บอด	63
8	แสดงจำนวนของลักษณะการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนตบอด	64
9	แสดงจำนวนของความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาที่มีปัญหาในการเรียนการสอน นักเรียนตบอด	65
10	แสดงจำนวนของลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน	66
11	แสดงจำนวนของความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับสื่อการเรียนการ สอนที่มีบริการภายในโรงเรียน	67
12	แสดงจำนวนของความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาทางด้านสื่อ การเรียนการสอนนักเรียนตบอด	68
13	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนของความคิดเห็นของนักเรียนตบอดเกี่ยวกับการ มาโรงเรียน	69
14	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนของผลการเรียน โดยเฉลี่ยของนักเรียนตบอด	70
15	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนของความคิดเห็นของนักเรียนตบอด ถึงความรู้สึกรู้สึกต่อครูประจำชั้น	70
16	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนของความคิดเห็นของนักเรียนตบอดต่อวิธีการ สอนของครู	71

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	เปรียบเทียบจำนวนของความคิดเห็นของนักเรียนตาบอดกับความชอบในวิธีการสอนของครู	72
18	เปรียบเทียบจำนวนของความคิดเห็นของนักเรียนตาบอดกับความชอบในสื่อการเรียนการสอน	73
19	เปรียบเทียบจำนวนของคะแนนเฉลี่ยของการตอบสนองความต้องการของนักเรียนตาบอดของหนังสือเสียง	74
20	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนของคะแนนเฉลี่ยของการตอบสนองความต้องการของนักเรียนตาบอดของหนังสือภาพนูน	75
21	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนของคะแนนเฉลี่ยของการตอบสนองความต้องการของนักเรียนตาบอดของหนังสืออักษรเบรลล์	76
22	แสดงค่าเฉลี่ยในการใช้ประโยชน์ทางด้านต่าง ๆ ของนักเรียนตาบอดเปรียบเทียบเป็นระดับการศึกษา ต่อสื่อการเรียนการสอนทั้ง 3 ประเภท	77
23	แสดงค่าเฉลี่ยในการใช้ประโยชน์ทางด้านต่าง ๆ ของนักเรียนตาบอดทั้ง 3 ชั้นปีเปรียบเทียบกับสื่อการเรียนการสอนทั้ง 3 ประเภท	78
24	แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจและลำดับที่ความพึงพอใจของนักเรียนตาบอดเปรียบเทียบเป็นระดับการศึกษา ต่อสื่อการเรียนการสอนทั้ง 3 ประเภท	79
25	แสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจและลำดับที่ความพึงพอใจของนักเรียนตาบอดต่อสื่อการเรียนการสอนทั้ง 3 ประเภท	80